

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
професор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“ 22 ” Україна 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Генеративна лінгвістика

спеціальність: 0.35 Філологія
спеціалізація:

035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

Освітня програма: Мова і література (англійська)

Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут філології

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2525
_____
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 20 16 р.

2016 – 2017

Робоча програма Генеративна лінгвістика для студентів 5 курсу,
спеціалізації: 035.04 Германські мови та література (переклад включно)

2016 року - 16 с.

Розробник: Буніятова І.Р., професор кафедри германської філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол від 21 вересня 2016 року № 2

Завідувач кафедри германської філології

_____ (Буніятова І.Р.)

Структура програми типова.

Години відповідають навчальному плану.

Заступник директора інституту Філології
з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Заяць Л.І.)

УДК
ББК

Укладач: Буніятова І.Р., професор кафедри германської філології *Інституту Філології* КУ імені Бориса Грінченка

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Карпіловська Є.А., проф., доктор філол. наук, завідувач Відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України

Лучик В.В. проф., доктор філол. наук, завідувач кафедри загального і слов'янського мовознавства Національного університету «Києво-Могилянська Академія»

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	5
<i>Структура програми навчальної дисципліни</i>	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I.</i>	9
<i>Змістовий модуль II.</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Генеративна лінгвістика»	10
V. Завдання для самостійної роботи	11
VI. Система поточного та підсумкового контролю	14
VII. Методи навчання	15
VIII. Методичне забезпечення курсу	15
IX. Рекомендована література	15
Основна	16
Додаткова	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму укладено у відповідності до вимог і принципів Болонської декларації і відповідних документів Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України щодо впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації.

Мета дисципліни – ознайомлення зі змістом та головними напрямками світового мовознавства з огляду на сучасний поліпарадигмальний простір лінгвістичного знання. Виклад матеріалу зосереджено довкола як традиційних дисциплін, поняттєво-категорійний апарат яких є усталеним, так і довкола нових парадигм.

Завдання дисципліни – ознайомити студентів з історією становлення, основними засадами, досягненнями, зміною проблемних областей генеративної лінгвістики; схарактеризувати процедурний апарат, здійснити аналіз ключових проблем, спірних питань, що має суттєво поглибити загально лінгвістичну підготовку словесника.

Предмет дисципліни – теоретичні та прикладні аспекти основних рольових моделей мовного значення у XX – початку XXI ст.

Взаємозв'язок дисципліни з іншими дисциплінами навчального плану. Курс є органічним складником у системі таких дисциплін як вступ до мовознавства, загальне мовознавство, теорія і практика перекладу, германські мови та інших гуманітарних дисциплін, зокрема філософії, психології, та ін.

Перелік знань та вмінь, яких набуде студент після опанування такої дисципліни. Студент повинен знати та вміти:

- історію становлення генеративної лінгвістики;
- основні концептуальні засади генеративної лінгвістики;
- визначати поняття й терміни генеративної лінгвістики;
- принципи дослідження й процедурний апарат генеративної лінгвістики;
- орієнтуватися у сучасній лінгвістичній літературі.

Сфера реалізації набутих знань та вмінь у майбутній професії.

Знання та навички, одержані при вивченні курсу, сприятимуть поліпшенню результатів формування мовленнєвої компетенції студентів, а також стимулюватимуть інтерес до подальших лінгвістичних розвідок та нададуть змогу студентам використовувати їх в своїй майбутній науковій роботі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс:	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>60 годин</i></p>	<p>Спеціальність: 0.35 Філологія</p> <p>Спеціалізації: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)</p> <p>Освітня програма: Мова та література (англійська)</p> <p>Освітній рівень: другий (магістерський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 5 (1).</p> <p>Семестр: 9.</p> <p>Лекції: <i>12 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>12 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>32 години</i></p> <p>Проміжний контроль: <i>4 години</i></p> <p>Вид контролю: модульна контрольна робота</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Тема</i>	<i>Кількість годин, відведених на:</i>				
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I. Теорія управління та зв'язування.					
<u>Тема № 1.</u> Типи речень. Просте речення. Члени речення. Парадигма складного речення.	2	2	6		
<u>Тема № 2.</u> Синтаксичні функції членів підрядного речення.	2	2	6		
<u>Тема № 3.</u> Аргументна та тематична структура речення.	2	2	6	2	
Змістовий модуль II. Тематичні ролі, структура клаузи.					
<u>Тема № 1.</u> Дієслово, аргументи дієслова.	4	4	7		
<u>Тема № 2.</u> Структура фрази. Перевірка БС.	2	2	7	2	
Разом	60	12	32	4	
					ПМК

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I

Теорія управління та зв'язування

Тема № 1. Просте речення. Типи простих речень. Члени речення. Парадигма складного речення, складнопідрядні та складносурядні речення. Типи підрядних речень.

Тема № 2. Синтаксичні функції членів підрядного речення. Класифікація членів речення за формою, позицією та синтаксичною роллю. Підмет. Прямий і непрямий додаток. Комплементи.

Тема № 3. Аргументна структура речення. Тематична структура речення. Тета-критерій. Вставні клаузи. Підрядні клаузи. Ад'юнкти.

Змістовий модуль II.

Тета-ролі, структура клаузи.

Тема № 1. Дієслово, аргументи дієслова. Локальність і тематична структура. Імпліцитні аргументи. Поняття експлетивного підмета. Експлетивне «*it*».

Тема № 2. Структура фрази. Клаузи, фразові одиниці. Перевірка БС: заміщення, просування. Питання. Випускання. Розщеплені речення. Аналіз речень.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Генеративна лінгвістика»

IX семестр

Разом: 72 год.: лекції – 12 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 32 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Теорія управління та зв'язування			Тета-ролі, структура клаузи	
Теми лекцій та семінарів	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5
Присутність на лекціях	1	1	1	2	1
Присутність на семінарах	1	1	1	2	1
Бали за роботу на лекціях та семінарах	10	10	10	20	10
Виконання самостійної роботи	5	5	5	5	5
Проміжний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)	
Кількість балів за модулі	76 балів			71 бал	
Загальна кількість балів	147 балів				

V. Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Multiple sentence paradigm

Практичне завдання. Please identify the type of sentences (simple, complex, compound, compound-complex), and the types of subordinate clauses (if any) in the excerpt given below*:

When François Hollande stood for election as president in 2012, he promised to be "Monsieur Normal"(1) . And French history reveals that nothing could be more "normal" than a French president who is, as the Quai d'Orsay diplomats might say euphemistically, a bit of a ladies' man (2). Think of François Mitterrand, who had a secret double life and "hid" his lover and their daughter for more than two decades with the complicity of a handful of French journalists (3). Think of Jacques Chirac, whose chauffeur told of driving the president to assignments and described him as "Monsieur 15 minutes, shower included" (4). Chirac's roving eye drove his formidable wife Bernadette to distraction (5). "Remember, when Napoleon lost Josephine, he lost everything", she would declare.

*(0) stands in for the omitted conjunction.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Завдання 2. Sentence constituents

Практичне завдання. A. Please underline the subjects in the main and embedded sentences (if any) given below:

- (1)The seven women and three men who sat through three months of contradictory and sometimes harrowing evidence were praised by the coroner for their service and excused from sitting on a jury for the rest of their lives.
- (2)American relations with Afghanistan have soured recently as President Hamid Karzai's refuses to sign a security deal that would allow American troops to remain in the country after the large-scale withdrawal of international forces this year.
- (3)The mayor of Fort Lee, a Democrat, had failed to endorse Christie for re-election.
- (4)Police and the public were never told of such a study.
- (5)Nobody powerful (including the president) has the power these days to stop or block anything, and certainly not this "type" of thing.

B. Please identify sentence elements (=members) using symbols.

- (1) Wildstein attended Livingston High School with Christie in the late 1970s.

- (2) Jack then filled up the pit with earth, and went to search the cave.
- (3) The offshore construction surveyor went to PC World in Aberdeen to buy a laptop with a built-in modem.
- (4) A former corporate lawyer, Cooper first got into politics as a fundraiser for President George H.W. Bush.
- (5) He ran for state Assembly and lost, then lost his bid for re-election to the county board.

Завдання 3. Arguments and their theta roles

Практичне завдання. Identify the arguments and their theta roles.

- (1) Christie appointed Wildstein to his Port Authority.
- (2) I gave Jill the money to purchase a lovely pair of shoes.
- (3) The Ministry of Health is conducting tests on a number of patients.
- (4) Jack broke his leg in a car accident.
- (5) Shiloh and Zahara have been enjoying a little quality with their dad recently.

Завдання 4. Phrase structure

Практичне завдання. Compose sentences following the patterns given below.

SVO:

SVC:

SVA:

SVOO:

SVOC:

SVOA:

Завдання 5. The verb and its arguments.

Практичне завдання. Identify the arguments of the underlined verbs.

- (1) A tree fell onto the school roof in a storm.
- (2) That she is a jerk makes no news for me.

(3) He told us that had seen us on the market place.

(4) It surprised Thelma that Louise had abandoned the project.

(5) Miss Marple will reconstruct the crime.

Список рекомендованої літератури

1. Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 259 с.
2. Хомский Н. Язык и мышление: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 122 с.
3. Chomsky N. On the representation of form and function // The Linguistic Review. – 1981. – Vol. 1, №1. – P. 3-40.
4. Chomsky N. Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures. – The Hague: Mouton de Gruyter, 1993. – 371 p.
5. Chomsky N. A Minimalist program for linguistic theory // View from Building 20 / Ed. by K.Halle & S.J.Keyser. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1993. – P. 1-52.
6. Chomsky N. Language and Problems of Knowledge. The Managua Lectures. – 8th ed. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1996. – 205 p.
7. A Comprehensive Grammar of the English Language / Quirk R., Greenbaum S., Leech J., Swartvik J. – L.; N.Y.: Longman Group Ltd., 1985. – 1179 p.
8. Haegeman L. Introduction to Government and Binding Theory. – Oxford: Blackwell Publishers, 1991. – 618 p.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Виклад теоретичного матеріалу у логічній послідовності.	1 бал
2	Практична частина: підбір вправ (завдань) до певної теми.	1 бал
3	Правильність виконання підібраних вправ (завдань)	2 бал
54	Логічність та вмотивованість висновків	1 бал
Разом		5 балів

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
 Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	6	6
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	5	5	25
4.	Робота на семінарському занятті	10	6	60
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна рейтингових кількість балів 147				
Коефіцієнт розрахунку поточних рейтингових балів $147/100=1,4$				

**Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок
 у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS**

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення поставленої мети і відповідно до завдань навчальної дисципліни застосовуються такі методи, як словесні (бесіда, пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником), наочні (ілюстрування, самостійне спостереження) та практичні (виконання практичних вправ, науково-пошукова робота).

Методи оцінювання

Поточний контроль засвоєння пройденого матеріалу здійснюється шляхом тестування, а також під час усного опитування на семінарських заняттях. Студенти виконують дві модульні контрольні роботи, навчальний проект; підсумковий письмовий (усний) тест, екзамен.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Матеріали для проведення лекцій та семінарських занять, ілюстративні матеріали.

Література

Основна:

1. A Comprehensive Grammar of the English Language / Quirk R., Greenbaum S., Leech J., Swartvik J. – L.; N.Y.: Longman Group Ltd., 1985. – 1179 p.
2. Freidin R. Foundations of Generative Syntax. – Cambridge (Mass.); L.: The MIT Press, 1992. – 368 p.

Додаткова:

3. Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 259 с.
4. Хомский Н. Язык и мышление: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 122 с.
5. Chomsky N. On the representation of form and function // The Linguistic Review. – 1981. – Vol. 1, №1. – P. 3-40.
6. Chomsky N. Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures. – The Hague: Mouton de Gruyter, 1993. – 371 p.

7. Chomsky N. A Minimalist program for linguistic theory // View from Building 20 / Ed. by K.Halle & S.J.Keyser. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1993. – P. 1-52.
8. Chomsky N. Cartesian Linguistics. A Chapter in the History of Rationalist Thought. – N.Y.; L.: Harper and Row Publishers, 1966. – 119 p.
9. Chomsky N. Language and Problems of Knowledge. The Managua Lectures. – 8th ed. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1996. – 205 p.
10. Chomsky N. New Horizons in the Study of Language and Mind. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 2000. – 230 p.
1. Haegeman L. Introduction to Government and Binding Theory. – Oxford: Blackwell Publishers, 1991. – 618 p.
2. Haegeman L., Guéron J. English Grammar. A Generative Perspective. – Oxford: Blackwell Publishers, 1999. – 672 p.

Інтернет-ресурси

1. Black Ch. A. A step-by-step introduction to the Government and Binding theory of syntax // <http://www.uni-leipzig.de/~lomo/images/IntroGB.pdf>
2. Haegmann L. Thinking Syntactically: A Guide to Argumentation and Analysis. – Oxford: Blackwell Publishing, 2006 // <http://books.google.com.ua/books?id>